Amela Mameledžija

02.09.2026. 15:03
Pogledano: 454 puta

Književni tekst: Šarko – Alija Dubočanin

Učenici kroz analizu književnog teksta upoznaju osobine likova i poruke priče, te razvijaju osjećaj empatije, povjerenja i odgovornosti prema životinjama i drugim živim bićima.

Tags

5. razred - Razredna nastava

Organizacijski oblik nastave

5. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 min

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Predmet

Bosanski, Srpski, Hrvatski jezik i književnost

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Razvijati kod učenika razumijevanje književnog teksta „Šarko" kroz doživljajno, istraživačko i saradničko učenje, uz prepoznavanje osobina likova, poruka teksta i razvijanje empatije, odgovornosti, povjerenja i humanog odnosa prema živim bićima.

Ishodi učenja i poučavanja:

Učenik/učenica:

- izražava doživljaj književnog teksta
- opisuje likove i njihove postupke
- prepoznaje osjećanja i promjene u ponašanju likova
- izdvaja poruke teksta
- argumentovano iznosi mišljenje
- kroz saradnički rad razvija empatiju, odgovornost i poštovanje prema ljudima i životinjama

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Slika govori više od riječi

Kroz tehniku „Slika govori više od riječi" učenici posmatraju ilustraciju psa i porodice. Učenici najprije opisuju šta vide na ilustraciji, zatim pretpostavljaju kakav odnos postoji između psa i porodice te iznose osjećanja koja ilustracija u njima izaziva. Nakon razgovora učiteljica postavlja pitanja: Kako životinje pokazuju privrženost ljudima? Kako se osjeća biće koje je odbačeno ili zanemareno? Da li čovjek uvijek pravilno razumije postupke drugih? Učenici slobodno iznose mišljenja i pretpostavljaju o čemu bi književni tekst mogao govoriti. Nakon razgovora učiteljica usmjerava učenike na zaključak da sva živa bića žive u određenim staništima i da su međusobno povezana sa prirodom i životnom zajednicom.

Aktivnost 2 – Interpretativno čitanje i prvi utisci

Učiteljica interpretativno čita književni tekst „Šarko", vodeći računa o izražajnosti, intonaciji i emocionalnom doživljaju teksta. Tokom slušanja učenici na papiriće zapisuju: dio teksta koji ih je najviše iznenadio, dio koji ih je rastužio, postupak koji pokazuje Šarkovu ljubav i odanost. Nakon čitanja učenici kroz tehniku „Razmisli – razgovaraj – podijeli" u paru razmjenjuju prve utiske o tekstu, a zatim nekoliko učenika dijeli svoja zapažanja sa odjeljenjem.

Aktivnost 3 – Stanice učenja

Kroz tehniku „Stanice učenja" učenici rade u manjim grupama formiranim izvlačenjem kartica različitih boja ili simbola. Svaka grupa dobija poseban istraživački zadatak. Stanica 1 – „Šarkove osobine" – Učenici pronalaze dijelove teksta koji pokazuju kakav je Šarko, na hamer papiru izdvajaju njegove osobine i potkrepljuju ih primjerima iz teksta, posebnu pažnju usmjeravajući na Šarkovu odanost, tugu, hrabrost i ljubav prema porodici. Stanica 2 – „Promjene osjećanja" – Učenici prate kako se tokom priče mijenjaju osjećanja majke, oca i Šarka, na karticama emocija zapisuju osjećanja likova u različitim dijelovima priče i objašnjavaju zbog čega dolazi do promjene u njihovom ponašanju. Stanica 3 – „Poruke priče" – Učenici izdvajaju poruke književnog teksta i povezuju ih sa svakodnevnim životom, razgovarajući o tome kako nepovjerenje, strah i pogrešne procjene mogu povrijediti druga bića, ali i kako ljubav, povjerenje i zahvalnost grade dobre odnose. Stanica 4 – „Da sam ja Šarko" – Kroz tehniku „U tuđim cipelama" učenici pišu kratku poruku iz ugla Šarka, izražavajući kako se osjećao kada je bio odbačen, ali i zašto je ipak spasio dijete. Nakon završetka rada predstavnici grupa prezentuju zaključke ostalim učenicima, dok ostali učenici aktivno slušaju, postavljaju pitanja i dopunjuju odgovore.

Aktivnost 4 – Most povjerenja

Kroz tehniku „Most povjerenja" učenici u paru razgovaraju o tome šta gradi povjerenje između ljudi i životinja, a šta ga narušava. Nakon razgovora svaki par na trakama papira zapisuje postupke koji

grade povjerenje i humane odnose, poput brige, nježnosti, zaštite, razumijevanja, zahvalnosti i odgovornosti. Trake se povezuju u zajednički „Most povjerenja" koji simbolično prikazuje važnost ljubavi, povjerenja i odgovornog odnosa prema živim bićima. Tokom razgovora učenici povezuju poruke priče sa stvarnim životnim situacijama i razvijaju svijest o važnosti humanog ponašanja prema ljudima i životinjama.

Aktivnost 5 – Zamrznuta slika

Kroz tehniku „Zamrznuta slika" učenici u grupama prikazuju jedan događaj iz priče bez govora, koristeći pokret, položaj tijela i izraze lica. Ostali učenici pokušavaju prepoznati koji dio priče grupa prikazuje i objašnjavaju osjećanja likova u tom trenutku. Nakon aktivnosti učenici razgovaraju o tome kako se osjećanja mogu prepoznati i bez riječi te kako pažljivo posmatranje i razumijevanje drugih doprinosi boljim odnosima među ljudima.

Aktivnost 6 – Drvo dobrih misli

Kroz tehniku „Drvo dobrih misli" učenici na listićima u obliku lista zapisuju: jednu osobinu koju su prepoznali kod Šarka, jednu poruku koju nose iz priče, jedan način na koji mogu pokazati pažnju i odgovornost prema životinjama. Nakon toga učenici lijepe svoje listove na zajedničko „Drvo dobrih misli" postavljeno na pano ili tablu.

Potrebni resursi

- Književni tekst "Šarko" Alije Hasagića Dubočanina
- Ilustracija psa i porodice
- Kartice emocija
- Kartice različitih boja ili simbola za formiranje grupa
- Nastavni listovi za grupni rad
- Hamer papir, flomasteri
- Ljepljivi papirići
- Trake papira za "Most povjerenja"
- Listići

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Napisati kratak sastav na temu „Šta nas Šarko uči o ljubavi, povjerenju i odgovornosti?“ ili nacrtati ilustraciju događaja koji je ostavio najjači utisak uz kratko objašnjenje poruke crteža.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda rada na tekstu

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola